

קאמען צוויי בעיאפאנעמע וונגע ליטע אין זיין באנק-געשעפט אונד פארדערמען, דאס ער זיין פערמאנען מיט אהליק טהילע, דא נאך דעם גרונדאגע דער גלייכהייט איהען אן זיינע פערמאנען אין גלייכער טהילע קאממע. דער בא- דאן לעבעלטע אונד זאמטע: "זיין האך, מינע הערען, שעטצען זיין דען מין פערמאנען?" - זייער דיעזער וונגען ליטע ערווינדערטע: "100 מיליאנען נולדען?" - הערען אנטווארטערטע ראטהשילד: "זיין האבען זעה ריכטיג גערעכ- טעט, מינע הערען, מין פערמאנען בעטראכט ווירקליך איננעפעהר 100 מיליאנען, נאכדעם אס אבער אין איראפא וועניגסטענס 1000 מיליאנען ארמע ליטע ניכט, דא אן מיך דיעזעלבען א- שפריכע אלס זיא ערהעבען קאנען, זא קאממע אויף דען זיא איינעלנען ע איהן "עכסערל" אים. היער געהען זיא אלס אהרען אנהאלט אן אים. נעם פערמאנען אן עכספאנען" - מיט דיעזען ווארטען דריקטע ראטהשילד יעדעס דער בייזען זיינען ליטען איהן "עכסערל" אין דא האנד, וועלכע זיך בעשעמט זאליך ענטפערטען. נאך דעם דייטש-פראנצויזישע קריגען מוסטע דא שטאדט פארן 200 מיליאנען פראנקרייך הונגע- נען 5 מיליאנען אלס קריגע-ענטשעדיגונג בע- צאהלען. ראטהשילד בארגטע דער שטאדט דא 200 מיליאנען דעם לאנדע געגעבען צוויי מיליא- ארדען הער. ער זאמטע דאמאלס: ווילל איינע מאכט קריגע פיהרען, זא מיט איר איהר היעזי דאס געלד פערשאפען; ווירד איינע מאכט אין איינעם קריגע בעוועגט, דא מיט אן וועדער געלד הערבארגען, דאמיט זיא דא קריגע-ענט- שעדיגונג ליטען קאנן, אב קריגע אדער פריע- דען - איך מיט דא שאפען זיא דער צייט אפ- פוען האלטען. דא וויסע דא הערען דעם אן דורך מין געלד ניכט בלאס דען קריגע, זא זאנדרען אויך דען פריען הערביהערע, דא אהנע קריגע-ענטשעדיגונג קיין פריעדע צו שטאנ- דע קאממען קאנן!"

מאנארכיע ניכט שעדיגען. פאללע 300 יאהרע הינדורף בילדעטע אינאין אין אייגענעם צאל- נעביטע אהרע דאס זיינע צוזאמענגעהאנגיקייט צו עסטרייך היערוך שטעוועט ווארדען ווערע. דאס אינאין דאס רעכט צויר גרינדען איינעם אייגענען צאל-נעביטעס האט, דאס ווארדען יא נאך פאן קיינער זייטע שטרייטונג נעמאכט. טראטצ- דעם וואר איינער איהרע דאס עסטערייכע- אינאין נור א יא צאל-נעביטע בילדען מאנע. אלליין היעבייא מיטעם פאלגענדער פונקט בעא- טעט ווערען:

(5) דאס איינהייטליכע עסטערייכע-אינארישע צאל-נעביטע מיטעם אים גייסטע דעם פרייהא- דעלס איינערטיכטע ווערדען. אויך ביז יעצטע האבען דא צאלע צו געמטען דער עסטעריי- כישען פארקאנעטע געדינען, ווערדען יעדאך דא פאן דער רעגירונג אהרענשלאגענען שטי- צאלע אנגעקאממען, דא ווירדען דא אינארישע בעפאלקערונג אהרען בערארע אן ליינאנד, מיך א יא אים עטווא 8 מיליאנען עהרליך טהייע- רער בעצאהלען מיטעם, עס איז דא הערען אינע- גרייפליך, זיין דא אינארישע קריגע וונגע דעם פאלקע ווירד אהרען צאל-אייסנליך צומיטען קאנן, דאס היענעס פאן נון אב דען הערען פאב- בריקאנעטען אן עסטערייך איינע אים נאך 8 מיליאנען קריגע האהטע שטייע צאהלען מאנע. דאס פעראינטיגע עסטערייכיש-אינארישע צאל- נעביטע קאנעטע דא הערען נור אין דער ווינע פאר- בעשטעהען, ווען עס אים גייסטע דעם פרייהא- דעלס איינערטיכטע אים, ניכט אבער ווען דער פאן דער רעגירונג פארנעשלאגענע צאל-איי- גלייך ציר אנטאהטע געלאנגט.

איך שטעלע דא הערען דען אנטראן, דאס מאן הייסע דא פערעהאנדלונגען אבער דען צאל- אייסנליך איבערהויפט איינשטעלען, ביז דא רע- גירונג אללע איינצלעהייטען, דא היערוף בעצוג האבען פארלענען ווירד.

נען, דא רוסלאנד דא איינפאהרע זיינער שיפע האט דא דארדאנעללען פארדערט. נאטשאקאף האט אים פאר וואבען פערשפראכען דינען רוסישע פארדערונג צו שטרייכען האט דא אבער ביז יעצטע נאך ניכט געשטריכען!"

פ ע ט ע ר ס ב ו ר ג 5-טען פעבער, דא שטאדט ערצערונג ווארדע בעיימיט פאן דען מיר- קען פערלאסען אינד פאן דען רוסען בעזעטצט. ק א נ ס ט י א נ ס פ א ל 5-טען פעבער, דא נאנצע שטעללע איינעם גראס-וועזערס וואר- דע אבענשאפעט אינד אין גיינע מיניסטעריאום צוזאמענגעזעצט. דא טריקיא ווירד מעהר קיי- נען גראס-וועזער האבען.

א ט ה ע ג 5-טען פעבער, דא אנוקופט דער טריקישען קריגע-שיפע אן דער קוסטע גריבענלאנדס האט אנטער דען גריבען דען נאטען שרעקען פערברייטעט. גריבענלאנד ווייס דאס עס אלליין געווען דא פילען טריק- שען קריגע-שיפע פערלארען איזט. גריבענ- לאנד מאכטע שאן מיט דעם קריגען אייפהארען, אינד רופט דא איבריגען איראפעאישען מעכטע צו הילפע.

נעשעפטסבעריכט
עסטער פרייען.

ווינען מע פרייהאר, 10.62% - 10.67% נולדען קוקורוי מע פרייהאר, 7.98% - 7.92% נולד. האפער מע פרייהאר, 6.55% - 6.50% נולד. ווענער שלאכט-פיעהמארקס, דער איי- טויע אויף דע ווענער שלאכט-פיעהמארקטע אס 1-טען ד. מ. בערלין 2964 אסקי דאפאן ווארען: 1863 אינארישע, 647 פאלגישע אונד 74 דייטשע. - דא איינשטעלל- טען זיך בערלין: אינארישע מאס-אכסען 51 - 50, נולד. פאלגישע 51.50 - 55, נולד. דייטשע 52 - 58, נולדען.

פערמאנארישליכער רעדאפטער: מאיר ברייז, ווינען.

דאנבורג

אין דעם איראלישען געמיינדע טענען (ביהאדער קאסימאס) איזט דא שטעללע איינעם שייב שייך ווייזן, דער געלייך קורא ומידל זיין מיט, מיט דעם 1-טען מאי ל' צו בעזעטצען. - יאהרעס-געהאלט פאן 490 ביז 500 נולדען, געכסט פרייער וואונג אינד געבענעמאליגענטען רע- לעקטירענדע האבען מיט אהרען וואהל בעפע- הונגעס-דאקטעמען (קבלות והתרות), אויף אי- נעם פראכע-פארטראג, ביז 1-טען אפריל ל' צו ערשיינען, דאזיינען וועלכע דער אינארישען שפראכע אין ווארט אינד שריפט מעכטיג זינד, ווערדען בעפארצייט. דאס אקצעפטורען ווערדען דא ריזיגע-שפעזען ערזעטצט. געהערע בעדיג- נענען זינד ביים געפערטיגטען אנציהאנען.

ע ד ו א ר ד ו ו י י ס פ י ע נ ע ס.

פרייז-טאבעללע		פרייז-טאבעללע	
פרייז	פרייז	פרייז	פרייז
10.85-10.45	10.85-10.45	10.85-10.45	10.85-10.45
10.55-10.65	10.55-10.65	10.55-10.65	10.55-10.65
10.70-10.90	10.70-10.90	10.70-10.90	10.70-10.90
11.10-11.25	11.10-11.25	11.10-11.25	11.10-11.25
11.35-11.50	11.35-11.50	11.35-11.50	11.35-11.50
11.55-11.65	11.55-11.65	11.55-11.65	11.55-11.65
10.70-10.80	10.70-10.80	10.70-10.80	10.70-10.80
10.90-11.10	10.90-11.10	10.90-11.10	10.90-11.10
11.20-11.30	11.20-11.30	11.20-11.30	11.20-11.30
11.40-11.50	11.40-11.50	11.40-11.50	11.40-11.50
11.60-11.75	11.60-11.75	11.60-11.75	11.60-11.75
11.85-11.95	11.85-11.95	11.85-11.95	11.85-11.95
10.45-10.55	10.45-10.55	10.45-10.55	10.45-10.55
10.70-10.85	10.70-10.85	10.70-10.85	10.70-10.85
11.10-10.15	11.10-10.15	11.10-10.15	11.10-10.15
11.20-11.30	11.20-11.30	11.20-11.30	11.20-11.30
11.40-11.50	11.40-11.50	11.40-11.50	11.40-11.50
11.60-11.65	11.60-11.65	11.60-11.65	11.60-11.65
10.65-10.70	10.65-10.70	10.65-10.70	10.65-10.70
10.80-11.00	10.80-11.00	10.80-11.00	10.80-11.00
11.10-11.20	11.10-11.20	11.10-11.20	11.10-11.20
11.3-11.40	11.3-11.40	11.3-11.40	11.3-11.40
11.90-11.65	11.90-11.65	11.90-11.65	11.90-11.65
11.75-11.85	11.75-11.85	11.75-11.85	11.75-11.85

פֿרשׂידענע נײַאנהײַמען.

ר' דער פאכט איזט געשטאָר-
ר' ע' (1) היינט פריה איזט היער איינע אסטליכע
דעשעפע מיט דער מעלדונג אייגענשאַפֿטען, דאס
דער פאכטעטער און 8 אוהר נאכטיטמאנע
אין ראָס געשטאַבען איזט. זײַט לעצטערען יאָה-
רען וואָרדע שאַן אַלט פֿאַן זײַנע נאהען טאַרע
געמערדעט, אבער זײַנע קרעפֿטיגע נאטור האט
לאנגע געגען דען טאָר געקעמפֿט, ביז ער נון
ענדליך געשטערן פֿאַם טאַדע היינעראַפֿטע וואָר-
דע דער פאכטעט האט דען קאַני וויקטאַר עמא-
טעל געטמאָ אים איינען מאָנאט אַבערלעבט;
ער זעלבסט זאגטע ביים טאַדע דעם קאַניס:
'נױ איזט יעצטע דאס רײַהע אן מײַך.' עס לאָסט
זיך לײַטש גענען, דאס דײַערע טאַדעס-פֿאַלל
אינטער אללען קאַהאַליקען דער וועלט דאס
גראַסע אײַפֿזעקען עררעט, אַיבײַגעס האט דײַ-
זער פאכט אין זעהר האָהעס אלטער עררױט.
פאכטע פֿאַים וועלכער דראַף פֿאַן פֿאַמטאַ וואָר,
וואָרדע אים 13 מאי 1792 געבאָרען אינד האט זאָ-
מיט אין אלטער פֿאַן 86 יאָרען עררױט. זײַט
דעם 16 יולי 1848 וואָר ער פאכטעט אונד כעהער-
שער דעם קרעכט-שטאַטעס.

געלעהרטע אײַן פֿאַר רײַז, דעם פֿעס-
טער ללאָד, ווירד זאָעכען אים פֿאַרױן פֿאַלגע-
דעם בערײַטעט: 'דײַערע טאַנע היעלט דאס גע-
לעהרטע-געזעלשאַפֿט און פֿאַרױן אײַנע זעצטעס
דאס אײַן פֿאַר אונטאַרן פֿאַן האָהעס אַבערלעבט
זײַן דירשטע, און דײַערע זעצטע וואָרדע געמליך
אײַנעם אונטאַר-שײַדעשען געלעהרטען, נאכמעס
לעאפֿאַלד שולהאַף, זײַטעס דער געלעהרטע-גע-
זעלשאַפֿט דעהערע-פֿאַרױן 4000 אונד-
ציערקאַנט פֿאַר אײַן בוך, וועלכעס דערוועלכע אײַ-
בער אַסטראָנאָמע (שטערנ-קונדע) געשרײַבען.
הער שולהאַף ארבייטעטע עטוואַ צוויי יאָהרע
אן דער שטאָט-וואַרטע און זײַנע דאס מאכטע דער-
זעלבע זיך יעדאָך דורך זײַנע אומפֿאַנרײַבע גע-
לעהרטקײַט אונד זײַנען אונטערוואַהליכען שאַפֿ-
זײַן און בעטערקײַט, דאס ער נאָך פֿאַרױן בערן-
פֿאַר וואָרדע, אום אן דער ליבטען שטערנ-
וואַרטע און ארבייטען. קײַם אײַנע מאָנאטע אן
זײַנעס נײַען ווירקונגע-קריזען אלס הער שולהאַף
דרייאַ פֿלאַנעטען ענטדערקטע אינד אַבער דע-
רען שטעללונג אונד נאנט אײַן זעהר אַפֿרײַזליכע
ביך פֿערפֿאַסטען, הער שולהאַף איזט אײַן נאָך
העכט יונגער מאַן מיט האָהער שטירנע אונד
לעבאָפֿאַטעם בליקע. דער קאַרדעשאַפֿטעט (בע-
רײַט-ערשטאַטער) דעם פֿעסטער ללאָד' בע-

זוכטע הערן שולהאַף אים דעזעלבען צו דער
אײַס צו טהײַל געײַאָדענען אײַצײַכענען צו בע-
גליקײַטען. הער שולהאַף דער מיט זײַנעם נאם-
טע נור אונגאַרײַש שפּרעכען וואָללעטע.
טהײַלע דעזעלבען אײַך זײַנען בילדונגע-אונט-
מיט. ער וואָר געמליך אורשפּרונגליך אײַן 'ישיבה
בבױר' אינד ווערמעטע זיך אויסשליסליך דעם
תלמוד-שטודיום. ענדליך האט אַבער דער אב-
שניטם אַבער 'קדוש תהוה' פֿאַם רבּים אײַף
זײַנען נײַטס אײַנען זאָלך גראַסאַרטיגען אײַנ-
דרוק געמאַכט, דאס ער דאס 'ישיבה אלס-
באלד אים שטיכע לייעס אונד זיך אויסשליסליך
דעם שטודיום דער שטערנ-קונדע הנאכט.
הער שולהאַף פֿיהרטע נון זײַנען נאכט צו אײַנעם
אַנדערן געלעהרטען. דער אלס פֿראַפֿעסאָר אן
דער פֿאַרזײַער שטערנ-וואַרטע ווירקט. דײַערע
מאַן ערהײַלעט שטערנ-וואַרטע 1860 זײַנע אן-
שטעללונג אלס פֿראַפֿעסאָר דער פֿאַרזײַער
שטערנ-וואַרטע. נאָך קורצער צײַט וואָרדע דעם-
זעלבען אײַך דאס דערקעגיאַן דײַערע אײַנסגעצײ-
געטען לעה-אנשטאַל אַבערפֿאַרנען. ער איזט
בערײַטס פֿאַר יאָהרען דורך דען אַרדען דער
'עהרע-לעגיאַן' אײַנסגעצײַכעט וואָרדען. פֿאַר
ווערנען וואָסען וואָרדע דערוועלכע צום אַפֿרײַצער
דער עהרע-לעגיאַן ערנאנטט. דײַערע טיטעל
איזט עכען נײַטס האָהע טיטעלעס, אים געענטהײַל.
עס איזט מיט דײַערע טיטעל אין האָהער ראנג
אינד אין האָהעס געהאַלט פֿערברנדען. ער-
ווירדט אײַזט עס, דאס אײַך אײַן פֿרוהערער מי-
ניסטער, געמליך הער טאַרע, אים דאס שטעל-
לע אײַנעם דירעקטאָרס אן דער פֿאַרזײַער שטערנ-
וואַרטע קאַנדידאַטע, דעם יעדאָך דער אן רעדע
שטעהנען דעם געלעהרטע פֿאַרזעגנען וואָרדע.
אינד ווער דער אײַזט דײַערע געײַטעט געלעהרטע?
אײַן יודע, נאכמעס לאָזט, דער אײַס פֿעדעס-
ברנג עכענאָרען איזט אונד אן זײַנער זײַנער-
צײַט עכענאָרען אײַנעם יאָהרע הינדורף דאס
דאַרטיגע 'ישיבה' געזעט. הער שולהאַף
איזט אײַן ענקעל פֿאַר ר' גאַמץ שווערין אײַס
באבא. וויר וואָללען אן דײַערע טהאמאכע אײַנעם
בעמערקנען קניפֿען. ערסטענס דאס דאס ווירק-
ליכען אַפֿאַקטן אײַס ווערנענדיגע איהרען ערסטע
אינטעררײַכט אן דער רענעל אן אײַנער 'ישיבה'
עהרעלעטען; צווייטענס אַבער, דאס וויר לידער
אונזערע הערפֿאַרראַנדערע נײַטסער נײַטס צו
ווירדען וויסען, ווער וואַסעט בײַהער אן אײַ-
נאין פֿאַם הערן לאָזט ווער וואַסעט פֿאַם הערן
שולהאַף? אונד דאָך זונד דײַעס יא אונזערע שטאַם-
מעס-גענאַסען אונד צײַאָר אונגאַרן! דאס
הערדען לאָזט אונד שולהאַף דאס אן פֿאַרױ-

געײַערט ווערדען, זונד אלאו אונזערע שטאַטעס-
אונד לאנדעס-גענאַסען! אונד דאָך וואַסעטען
וויר בײַהער נײַטס אײַנמאַל פֿאַן איהרער עקס-
טײַזען, וויר מיססען אלאו ערסט אײַס פֿאַרױן אײַף
פֿאַרזײַער דע גענאָסען מעננער אײַפֿמאַכען
געמאַכט ווערדען! דאס איזט אללערדינגס וועגן
לאָבענדיגערהײַט, אײַנעס געײַכט עס אונטאַרן
אַיבערהויפּט אונד דער אײַנאַרטיגען יודענײַט
אינסענזואַנדערע צור בעזאָנדערען עהרע, דאס זאָלך
אונטערוואַהליך הערפֿאַרראַנדערע מעננער אונג-
זערער טיטעט ענטשטאַטעט זונד!
* (וואָ איזט דאס גלייכע בע-
רעכטיגונג דער יודע?) דײַערע
פֿראַגע דראַנגט זיך אונס אײַף אלס וויר פֿאַל-
גענדע מעלדונג אײַס בערלין לאזען; דײַערעלכע
לײַטעט: דאס פֿאַרזײַען איהרע וואָללעטע אײַן פֿאַר-
טיטער ארצט אן דײַערען אן דען שטאַטעס-
דײַנעס אלס מיליטער-ארצט אײַנערשטען. דער-
זעלבע וואָרדע יעדאָך צוויקענדיגען. וואָרדע?
וויל ער יודע זײַא! דער מאַן וואָר בעדען קון
געטער באַראַקטער; ער איזט דאס האָהער צו
אײַנעם גײַסטליכען אונד לייעס זיך טײַפֿען. נון
הײַכטע דערוועלכע אַבערמאַלס אים אײַפֿמאַכעט
אן דען שטאַטעס-דײַנעס אלס מיליטער-ארצט
אײַן דײַעסמאַל לייעט ער דעם געײַכטע אײַך וויר-
נען טײַפֿע-שײַן בײַא. דאס נאב דען אײַסשלאַג דענן
דער מיטשטעללער ערהועלט אײַנעם מאנע
שפּעטער אײַנע צושריפֿט וואָס אײַס זײַנע ער-
גענונג זאם מיליטער-ארצט בעקאַנט גענעכען
וואָרדע. — אן זײַט דאס האמאטאכע. נון פֿאַרנען
וויר פֿאַר אללעם; וואָ בלייבט דען דאס גלייכע-
רעכטיגונג דער יודע? וואָ דענקט מאן אן דעם
געבילדעטען דײַטשלאַנד הײַן, דאס מאן אײַנעם
געײַטעטען גענעטע אונד שטעללע נײַטס וועלכע
מאן אײַנעם יודען פֿערווינגערט? איזט עטוואַ
יענער באַראַקטערלאָזע מענשע דער וועגן אײַנער
שטעללע דאס יודענעס וועלכע אונד זײַנען
גלייכען פֿאַרזײַנעטע, דורך דאס טײַפֿע-וואַסער
אײַן געײַטעטער ארצט געײַאָדען? — אײַן
גראַסער פֿילאָזאָף זאגט אײַנעם: 'עס איזט נײַטס
נאָהיג, דאס דאס דאס געײַטעטען בעסערע
געזעטעטע פֿאַפֿען זאָרדען דאס מאן פֿאַר גע-
זעטעטע בעסערע מענשען שאַפֿען.' דאס הײַטס
עס לייענט זײַנע דאס דאס דאס געזעטעטע בעסערע
דאס דאס זעלבע דאס געזעטעטע צור אײַפֿסיה-
רונג ברײַנגען נײַטס מאַנען, אײַך דעם שלעכטע-
טע געזעטען קאַנן אן דער האנד אײַנעם נײַטען
געײַטעטע נײַטס פֿעל אונגליק שטיפֿטען. דא ער
אײַסער בעשטערעכט זײַן ווירד, דאס שלעכטענײַטע

נאָסט בעהושען דאס דאָף אײַך נײַטס טהון ער
ווירדע זיך דאָן בעלדינגען וועגן ער האָרען ווירדע
דאס אײַן לעדנעס פֿײַנענדיגע וועגן נאכמען אונט-
נאכטען!
דאס עכען ווילל אײַך האבען עס מאן זײַן, דאס
אײַס אײַנעם דער נאכט לעא בושטלע צו אַררען קאַסען
ווירד, אונד ער ווירדע זא דאָן לײַכטער פֿירען. עס אײַס
דאָן לײַכט מאנליך, דאס ווא זיך בירדע ווערער פֿעדע-
פֿען, אונד דאס ער זא אַלסדאָן אײַנאטעס. דאס ווא אײַן,
טראַקט איהרעס ערדלעכען אײַנעטעס, נאָך זא זעהר
לײַכען.'
לעא פֿאַנד קײַנע אַנטוואָרט מײַדען, אונד פֿאַרױ
רײַזע זאגט: 'אײַך ווילל מיט ערשט אײַנעם פֿאַפֿע-
טען אונד קלינגען מאַן בעשאַהען. היער וואָהנט אײַן
געזעטעטער 'באַנקע' (באַנקוויבליכע צענער) אַרדע וועכט.
לעא, צו אײַס ווילל אײַך געהען אונד ראשט האָלען.'
דײַערע 'באַנקע' ווא אײַך אײַן זאָרדעבאַרער
מענש. אײַנע וועלכען אײַן פֿיר אײַנען 'קוועקער' אונד
אַנדערע פֿיר אײַנען 'מוקער'.
'קוועקער' אַדער 'צײַטשטער' הייסען דאס מיטלעדיער
אײַנער רעגיאָנע-געוועלשאַפֿטע אן ענלאַנד, וועלכע
פֿאַללעך געשצײַקטע צײַטשטער וועגן ווא פֿאַן דעם 'נאַטור-
בען ליכטע' שטערנ-וואַרטען. אונד 'מוקער' הייסען ווערע
דײַנענען, וועלכע אונטער דעם דעקמאַנטעל שטערנען
פֿאַרשטיקײַט זיך אללעליאָל פֿעריבאַטעטע לײַכט אַבער-
לאַסען, אונד נאכטענליך אן דער אונטערליכע מיט
דעם וויכליכען געשטעכטע אײַנע אײַס פֿאַרשטיקײַט
צײַכלען.

אלס נון פֿאַרױ רײַזע אן דאס הוויר דעם באַנקעס
געקאַסען וואר, דא פֿאַנד זא דײַערע קניענד אן אײַ-
בײַנעטעס געכעטע, זא וואַרטעטע, ביז ער מיט דעם גע-
כעטע פֿערטיג וואָרדע, דאָן ערזעחלעט זײַא איהם דא
נאכע געײַכטע לעאס אונד דען צוועק איהרעס קאַסעס.
דער באַנקער פֿערידערט זײַנע אײַנען ריכטעטע
דאס האנד נען הויכעל אונד זאגט: 'בעדעקען זא
דאָך, באַנקער, וואס אײַנע לייע אײַס! יעדע וויסענט-
ליכע אונד אבויכטליכע מיטשהלונג אײַנער אונטאַרהײַט
איזט אײַס אללגעמינגען פֿערווערפֿליך אונד פֿאַרלאַזט נײַטס
צו רעכטשפּעריגען. — אײַנעסען אײַנע, פֿאַרשטע לייע
אײַס ערליכט. אײַס דײַערע פֿערידערטען שאַן?
'דאס שאַנסטע ווייב אן ענלאַנד'
נײַן, נײַן, עס נײַטס שאַן אײַנעלעט פֿעללע, זאנע
אײַך עס נײַטס שאַן אײַנערעוואַהליכע אײַנענטיגליכע
פֿעללע, בײַא דענען אײַנאמקען פֿאַן דער רענעל שטאַט-
פֿירער דירפֿען, דאָך! דאָך! עס ווערע בעסערע, וועגן אײַס
זעלכסט דײַערעס זײַנע פֿערידערטע וועקען מאַכטע, אײַס
מיך צו אַיבערצײַגען, אָב עס ווערשט אײַס, דאס מאן צו
אײַנער נאָהע-לייע צופֿלוכט געהעט.'
לעא וואָרדע געהאַלט, אונד אלס זא דער באַנ-
קער ערבוֹלשע, דא צײַטשטעט ער פֿאַר ענטזיקען ווא
אײַן 'קײַטעקער', אונד זא זא מיט ליכטענען אײַנען אן
ווא אײַן 'מוקער'.
נײַן, וויר ווערדען שאַן זעהען באַראַטע! זאנעט
דער באַנקער, לאַסען זא מיך אײַנעם אײַנענבליקע מיט
איהר אללײַן.'
פֿאַרױ רײַזע וואר קײַנע שײַנ-הײַלעך, זא וואר

וויקליך פֿאַפֿעס אונד זאנעט צו לעא: 'מײַן קונד! דײַ-
זער פֿאַסטער הער ווילל אײַנעם אײַנענבליקע מיט איהנען
אללײַן שפּעריקען, אײַך בלייבט דײַסען, ערשטעקען זא נײַטס,
דען ער אײַס דער בעסטער דער טענען!
מײַנע זײַנע פֿײַרדן! זאנעט דער באַנקער צו
לעא) איהרע וואַהלשטעטע בעשטענען באַראַטע רײַזע,
אונד אײַך, וויר האבען אַבער איהרע צײַטליכע וואַהל-
פֿאַהרט אײַנע בעראַשהונג געהאַלטען, זא זונד אונגליקליך
געווענען, מײַן קונד!
* אײַך בײַן ער לידער נאָך!
נײַן, זא זונד נאָך זעהר זײַנע וויר דירפֿען בײַא דער
זײַנער נײַטס זא שטערנען זײַן, זא ווערדען עס געמאַלס
ווערער טהון?
* וואס נײַטס ווערער טהון? וואס מײַנען זא הער! דאס
נײַן, אײַך מײַנע . . . אונד וואָללעטע זאנען, דאס
זא פֿאַן אן אן שפּעריקען אײַן פֿאַרזײַערע זײַן ווערדען.
דאס מעננער זײַנע בעשרײַענדיש, זא מיססען בעסערע אכט
גענען, זא זונד שאַן זעהר שאַן — אום זא סטער אײַס
צו בעדײַקען. . .
דער באַנקער נאָהט איהר איהר האנד אונד דירפֿען
זא, אײַנערע ער זײַנע אײַנען ווערער פֿערידערטע, לעא
אַבער צאָן איהרע האנד שנעלל צוויקען דער באַנקער וואר
הײַרביכער בעלדינגע אונד זאנעט: 'אײַ! אײַ! ווא זא
זא פֿאַרזײַערע זא שטערנען געײַאָדען! נון דאס אײַס נײַטס
זא זאָלע עס אײַך זײַן, אײַך וואָללעטע זא נור אײַף דאס
פֿאַרזײַערע שטעללען.'
(פֿאַרזײַערע פֿאַללעט.)

דעם קאמפאזיטן דענקען קאן, דאמאלס מיסען זיך בעטן בידע יענען בעשטיממענע אינטער-ווערלעך וועלכע זען איינע קאנפערענץ דער אייראפעאישע שטאאטס-געמיינדע פֿעסטגעשטעלט ווערדען. אנדערס יעדאך, ווען איינע פארטייא אים דעם קאמפאזיט ווערדיך הערפארטענען, איז דער וויל אהרען זיינע ארומניגט צען יונגע צייט וועגן ליסט האט דען וועגן וועלכע איהר דיא קאנאנען געבראכט האנע ווייטערעס ניד דעס האלב אייגענען וויל דיא שטאאטס-מענ-נער נאכטערענליך גייערדיגס מיט געשריבענען פֿראגאטאלען הערפארטעטען.

בעשעלע. איך מיט מעהרערען וואסען-אב-קען אין מעריקא ווארדען רויסישער-זייטס פֿערטרעטענע אבעשלעסען וועגן ליערדיג פֿאן וואסען אינד פולווער. וועגען ליערעוונג פֿאן וואנאנס אינד לאקאמאטיווען ווארדע מיט איינעס אמעריקאנישען פֿאבריקאנטען אין קאנטראקט אבעשלעסען. צור עקעט אל דיעזע אים-נאכען ווארדע דער רוסישע פֿינאנצ-מיניסטער פֿאם קאיווער אלעקסאנדער אנגעוועזען, איינע נייע אנליהע אים בעטראכע פֿאן 250 מיליאנען רובלע אייגענהעמען אינד היעפיר וואיאהאל דיא שטאאטס-באאנען אלס איך דיא שטאאטס-וואל-דונגען צי פֿערשערען.

שויער צי עררעטהען, עס טעמעס האט רוסלאנד זייע פֿערשרעכענען, דאס עס דיא אינטערעסען עס-פֿערטרויס-אונארינס אממער ווארדען ווערדע, און נאָרבלויבער וויזע פֿערלעצט. עס פֿירכטעט דא-הער, בעטן אין וועגן און לאנגעס זייערע-פֿער-צייכניס אנהארען צי מיסען, מאן געהט בעטן נכט געניע דאָרטהיין ווי מאן געדיכט פֿא-ווערען אנהארען מיסען, דאס ליענט וואהל אויף דער האנד. — אליין דאס איבערטיהיגע רוסלאנד גינג נאָך ווייטער: עס ווארעטעט ביז נראָם אנהארען זיינע איינלאדונגען און נראָם-מעכטע וועגען ערשיינעס אין דער קאנפערענץ אין וועגן פֿערזונדעט האטטע, אים היעזען נראָם-טען שטאאטס-מאקן עסטרעייכ-אונארינס ביא אללער העלט צי בלאטרען!

אין פֿאריגער טימטער האבען זייר בערייטט יענע אנשפראכע מיטגעוויילט, וועלכע דער רוסישע קאיווער אס-יען דיעזען און זיינע ארמעטע און פֿעטערסבורג געווייטעט, ווא דערזעלבע עס זינד הערויסזאגען, דאס דער קריגע נאָך נכט צי געהט זיין, דא רוסלאנד ניד איינען פֿאלקאם-טען בעפֿרייערונגען, אינד עהרענפֿאללען פֿייע-דען אנערקענען מאן, וועדע דעקלערע זיינע איבעט עס זאָנליך, דאס דער רוסישע קאיווער אין דיע-זער אנשפראכע דאָרף הינטייטעט, דאס ער פֿאן יענען שטאאטס-מענערן, וועלכע צייר רענע-לינג דער גייע-שטאטס-געווען לאנג אין איינע קאנ-פֿערען צוזאמגעשטענען וואָללען אין דער אים-ניטצע וועגען וועגען איבער דיא מריקיא זיך נכט איינטרעקען לאסען ווערדע, יא ער זאנעט עס נאָך אָפֿען הערעיס, דאס ער בעפֿאר ער זיך-וואָרף איינטרעקענען בעשטיממענען פֿייע-ליע-בער דען קאמפא פֿארטועצען וואָללען אינד צייר נכט גענען דיא אונטערליכע מריקיא, דיא יא אויך דיא הערטעטען בעדינגונגען אונגענאָמען, מאן איינערטעטען וועגן געכטען וועלכע נאכ-טערענליך היעזען בעדינגונגען איבערדען אָדער פֿערייכטען מאטען.

אונד דעם מיט מאן דאך, דאס דיא ערוועהטע אנשפראכע דעם רוסישען קאיווער אס זיינע אר-מעט אין פֿעטערסבורג קיינע לערען ווארעט ענט-העלט. עס ווירד אים גענעטעוילע מיט זאָלף-אינגעוואויליכעם אייפֿער גערוסטעט, אלס וואָל-טע דער רוסישע קאיווער נאטהייגענפֿאללס איך נאָךן איראסע דען קריגע ערקלערען. — ביהער האָפֿעטע מאן דאָרף, דאס דיא לערען שטאאטס-קאסען אין רוסלאנד דען קאיווער אלעקסאנדער פֿאן דער פֿארטועצענע דעם קריגע אס אבהאלטען ווערדען, אליין אין שפּרייט וואָרעט: יא-לאנגע ער מעג נאָך עטוואס צי פֿערזענען האט, ברויבט ער נכט צי פֿערווייפֿלען. — נון, רויס-לאנד פֿערזעטעט זיינע שטאאטס-באאנען אינד שטאאטס-וואלדונגען, אים ניד דען קריגע פֿארט-פֿיהרען צי קאננען. האלט אבער רוסלאנד זיינע קאנאנען אייגענפֿאלאנגט, זא דורשטען דיא שטאאטס-מענער, דיא אין דער קאנפערענץ מיט דען פֿערען הימטער דען אהרען ערשיינען קיים פֿיעל אייבישענען קאנען.

זעהר ווארשיינליך איז עס, דאס אונגעוויכטס דעם געוויינליכען געוואר-אינפֿארטעטען רוסלאנדס אים ענגלישען פֿארלאמענטע דיא רעגירונג דיא נאטהיגען געהל-מיטטעל צום קריגען ערהאלטען ווערדע.

אינע פאריזער דעפּעשע פֿאם 6-טען דיע-זעס מעלדעט: אין דעם פֿערידענס-אבשליסע אים איך דער פֿינקט עטהאלטען, דאס דיא גענעליך געדיכטע וואָרעט מריקיא דעם רוסישען קאיווער דאס רעכט אייגענטימט האבען אין דעם מערע-ביא קאנסאנאטיאפֿעל איינע קריגעס-אדאנען און צילענען. דיעזעס מער אים נאָרדליך פֿאן דען דאָרדאנעללען אינד איך נאָרדליך פֿאן נאליאפֿ-לי, דיא רוסישען קריגעס-שיפֿע ברויבט אונד איך נכט דיא דאָרדאנעללען צי פאסירען אונד איך נכט נאליאפֿלי צי בעריהרען אים זיעט שמוגע פֿאר קאנסאנאטיאפֿעל צי ערשיינען אינד היעזוך דען האנעל ענגלאנדס נאך איינע דיע פֿאר-נווייזע איבער קאנסאנאטיאפֿעל בעטרייבען ווירד, גענעליך צי פֿערייכטען!

דאס וואר אין רוסיש-קאנפערענצליכעס וואָרט. דעם וואָרט דעם רוסישען קאיווער דאָרף מאן יעדאך ניד דאן נכט פֿערטרויען, וועגן דאסוועל-בע עטוואס גוט עס פֿערישפֿיט, עטהאלט דיעזעס וואָרט יעדאך איינע דאָהונג, און דאָרף מאן פֿערייכטען זיך דאס דעם וואָרט איך נאָר דאס טהאט, דיא ארומניגט פֿערייכטען ווערדען, איינע בעלידער דעפּעשע פֿאם 6-טען דיעזעס מעלדעט דען איך: יאן דען פֿייעט-וואָסען-דאָרדאנעללען רוסלאנדס הערשעט איינע אייבער-וואָנליכע סענעטקייט. דיא קריגעס-רוסישען ווערדען מיט נראָסע אייפֿער בעטרייבען, מערערע טויזנד טאָפֿעראס, ווא-מיט בעקאטליך פֿערייכטע קריגעס-שיפֿע אין דיא לופט געשרענגט ווערדען, ווארדען זאבען

אונד דאס איבערשטאלצע רוסלאנד וואר-מעט נכט איינמאל דען צוזאמענערטען דער קאנפערענץ און זאנדרען בענינגט דען שרייט שאן יעצעט איינע צייר וועגען דעם ארומניגטע אין דעם דיא קאנפערענץ צוזאמענערטען וואָל. בעקאטליך האט יא נראָם אנהארש און דיא נראָם-מעכטע בערייטס איינלאדונגען פֿערזונדעט וועגען בעשיקונג דער און און און און און און און האלטענען קאנפערענץ. אין אים אין וועגן בעטן איינע אייבערונג דעם פֿירסטען נאָרטישאקאף איינ-געטראָפֿען און וועלכער דעם הייסט: איך האבע וואָללע מיט איינזינליכע צור אבהאלטונג איינער קאנפערענץ גענענען; בעפֿאר דיעזע יעדאך אין וואָרע צוזאמענערטען וואָללעט, ציעהט איך מיין וואָרט ערוק!

אונד דאס איבערשטאלצע רוסלאנד וואר-מעט נכט איינמאל דען צוזאמענערטען שרייט שאן יעצעט איינע צייר וועגען דעם ארומניגטע אין דעם דיא קאנפערענץ צוזאמענערטען וואָל. בעקאטליך האט יא נראָם אנהארש און דיא נראָם-מעכטע בערייטס איינלאדונגען פֿערזונדעט וועגען בעשיקונג דער און און און און און און האלטענען קאנפערענץ. אין אים אין וועגן בעטן איינע אייבערונג דעם פֿירסטען נאָרטישאקאף איינ-געטראָפֿען און וועלכער דעם הייסט: איך האבע וואָללע מיט איינזינליכע צור אבהאלטונג איינער קאנפערענץ גענענען; בעפֿאר דיעזע יעדאך אין וואָרע צוזאמענערטען וואָללעט, ציעהט איך מיין וואָרט ערוק!

פֿאלליעטאן

מעריקווירדיגע פֿעהרעלטניסען.
(18טע פֿאָרשטעצונג)

צוואלפטעס קאפיטעל.
שאַדען, דאס דיא ענגלענדער קיינע וועגן זינד ווי-האט איינמאל אין ירושיעי געלעהטער געזאנט, דיעזע ענגלענדער זינד ביא אהרעס געווענען מעשענע-פֿערישטאנ-דע אונד דיא אהרע אויסעראדעסליכען געלעהרהאט קיים איך נאָך אייבער-אדענסליך פֿראָסע אונד שרענג וועלליך, ביא קיינע פֿאלקע פֿירעס מאן זא פֿיעל פֿראָס-מייקיס אלס ביא דען ענגלענדער, דיא ענגלענדער האט סען דען וועגן נכט אים גענעטעוילט, ווא ליעבען און אויך אונד בעטן וויל ווא איהן ליעבען וואללען זי איהן נליך איבעררעדען, ניד איהרע, אליין-ליקולע-אמאנעווער פֿערייכטען, איינעס נישט-ווערענעס-פֿעסען וועדען אים ער דאָהער זעהר געפֿעהרליך, נאך ענגלאנד צו קאָסען, ער דאָרף לייכט איהר דיא געזעע דעם-מיט-סאָנעט געמאכען קאן.

לעא וואָללעט אללעס בעניישיקט, ניד נכט דאס, דאס יא וועגען אהרע ליעבע צו בעניאמין אונד וועגען דיעזען פֿאלען איינע וועדע בענאנגען העכטע, אויף אללע פֿערייכטען איהרע בעשיקענען האטעט ווא ניד דיא אנטוואָרט: דאס סאָן זעהר וואר ווי, מאדאסט; איך בין אבער אים זא פֿיעל בעסער געוואָרדען, ווי שרעט איך איהן קאנעטען, וועגן און צו הווט געבליבען ווערע, דא ווערע איך אין פֿערוואָפֿענטע סענעטעס געשאפט נע-ליכענען; ניד ער האט מיך אים מינער געדינקטע הערוועיסענטיקט אונד צו איינעס האהרענען געשאפט נאָטעס געמאכט, איך דענקע יעצעט אנדערס, אלס דא-מאלס, דא איך נאָך נאָר נכט וואוסעט, דאס אין נאָטע עקסיטערט.

אלס אבער דאן פֿירט דאָרף וועדע דען בעניוויו צו ליעבערן ווכטע, דאס בעניאמין דאך ניד אין געוויסענע-לאָזער פֿעריהרע זיין, דא שטאנד לעא פֿאַרזיגט אויך אונד זאנעט: «מאדאסטען איהר הוו אים מיין איינזיגער שיכט-פֿאַרס אין דעם גאנצען וויללע, איך מיסע איהר דער אָפֿענען לאנדשטראַסע פֿעריקוסטערן, וועגן אים מיך זינען אין איהר געטערשעס הוו גענאָסען העכטען; אבער וועגן יא מיר דענייגען איינזיגען, פֿיר דען מיין הערן נאך אומטערי שלענט געשעסען, דאן וויללע איהר ליעבער שטערבען, אלס דאס איך אהרן וואָללען, ווא סאן דיע-זען אונאָס טיינער וועלע הערענעוועזעטע!»

פֿירט דאָרף וועדע פֿאַרזיגט זיך אבער ביא דיעזען איינזיגען וואָרעס: נכט בעליידיקט, יא אנטוואָרעטעט פֿעליכטער און ליעבע-פֿאללען וואָרעסן; איך זעהע עס גענע, וועגן און ווייב און איין ליעבע-פֿאללעס הערן

האט, דען זא מיט איך אין ווייב וויין; לאסען וויר אלא דיעזען פֿינקט וועג אונד זאנען וויר פֿיר איהרע ציקונס, ווא איך מיך אבערצייטיגע, זינד יא איינע מיסענען אויף דעם קלאווער, ווא שטילען זעהר נישט, ווא ווערדען נאָר מיך פֿערייכטען קאננען אונד הייערע און זעהר אויסגעצייכענען הייזען אים מוויק-אונטערזייכט גענען געלד פֿעריינען, אים זיך אונד איהר קינד אויף דאס שאַנסעט צו ענענען אונד צו עיהאלטען. — אבער אונזערע איינזיגענע שאַפֿעס געהאָרס צו דען שרענגע פֿאַס-טען אונד וועלליכע, וועגן דיא האָרס, דאס יא אונזער-הייראטעס זינד אונד דענאָך אין קינד האבען, דאן ווירד ווא געמאך אים הוו אינלאסען!»

לעא וואָללעט אנטוואָרעטען, אבער פֿירט דאָזיע פֿיעל איהר אים וואָרט אונד זאנעט: איך ווייב וואס יא ווייטער זאנען וואָללען; אבער נכט יעדער קאן דאס בעניישיקט, איך פֿערייחע עס איהנען, איך קענע איהרע פֿעהרעלטניסען; אבער דיא מיסענען ווערדען זיך עס נכט אכטרייטען לאסען, דאס יא דאך איינען פֿערייטעט בענאנגען האבען, הייער נכט עס ניד איינען אייזווען!

«אונד וועלכען וועגן איך פֿאַנען דאָרף זיך?»
«איינע נאָהל-ליעב, נאָך אונזערע הייליגען געהייע-דאָרף סאן איך דער נאָהל דיא אונטער-הייראטעס זאנען, אים אין אונטליך אדער איין פֿערייכענען צו פֿערייכען, וויר ווערדען נון זאנען, ווא וואָרען מיט איינעס הערן דערזאד בושלעך פֿעהרעלטניסען, זינד אבער יעצעט פֿאַן איהר געשידענען, איהר נאמע בלייבט אינערשטען לעא בושלעך.»

דאס וואָרט דעם רוסישען קאיווער אס זיינע ארמעטע און פֿעטערסבורג געווייטעט, ווא דערזעלבע עס זינד הערויסזאגען, דאס דער קריגע נאָך נכט צי געהט זיין, דא רוסלאנד ניד איינען פֿאלקאם-טען בעפֿרייערונגען, אינד עהרענפֿאללען פֿייע-דען אנערקענען מאן, וועדע דעקלערע זיינע איבעט עס זאָנליך, דאס דער רוסישע קאיווער אין דיע-זער אנשפראכע דאָרף הינטייטעט, דאס ער פֿאן יענען שטאאטס-מענערן, וועלכע צייר רענע-לינג דער גייע-שטאטס-געווען לאנג אין איינע קאנפערענץ צוזאמגעשטענען וואָללען אין דער אים-ניטצע וועגען וועגען איבער דיא מריקיא זיך נכט איינטרעקען לאסען ווערדע, יא ער זאנעט עס נאָך אָפֿען הערעיס, דאס ער בעפֿאר ער זיך-וואָרף איינטרעקענען בעשטיממענען פֿייע-ליע-בער דען קאמפא פֿארטועצען וואָללען אינד צייר נכט גענען דיא אונטערליכע מריקיא, דיא יא אויך דיא הערטעטען בעדינגונגען אונגענאָמען, מאן איינערטעטען וועגן געכטען וועלכע נאכ-טערענליך היעזען בעדינגונגען איבערדען אָדער פֿערייכטען מאטען.